

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy órára 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hónapban petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetések alkú szerint jutányos áron vételnek fel. Bélyegdíj mással
don külön beiktatásért 30 kr.

Mikor a város „gazdálkodik“.

Debreczen, július 7.

A mit Debreczen város a negyvennégy millio koronát érő vagyonával csinál, az nem gazdálkodik.

Az csak olyan nagy nyögések között történő elkönyvelése és számontartása azoknak az összegeknek, melyek az óriási vagyontestből Isten kegyelmes akarata folytán önként kiizzadnak.

Annyira kijött a nemes város a gazdálkodásból, hogy mikor valamelyik előjáróját, valamicsoda indok alapján megszállja a produktivitás szelleme, e szellemet olyan téren próbálja érvényesíteni, hogy nevetethetne rajta a város közönsége, ha nem inkább szájalomra, sajnálkozásra, komoly megdöbbenésre volna oka.

A tegnapi városi közgyűlésen megint tanui voltunk ez idétlenkedő szellem megnyilatkozásának.

Elhatározták, hogy a város jövedelmeinek nagyobbítására a város nyomdáját ujonnan fölszerelik, a városháznak közel százezer forintos renoválása alkalmával a nyomda számára nagy költséggel készített pinczeszerű helyiségből kiemelik, néhány bérlő elűzésével az utcai földszintre helyezik, megnagyobbítják, versenyképességét biztosítják új gépbeszerzésével, motorok alkalmazásával s más a modern technika vívmányaival.

Indokok:

A pinczehelyiség komisz, mert 15 garádicson kell a megrendelőnek lefelé menni; továbbá a nyomda jövedelmét hoz a városnak, mert K o m l ó s y Arthur főjegyző „az alkalmazottaktól nyert információk alapján“ egy darabka papírról azt olvasta fel, hogy a nyomda évi tiszta produktuma 5—13 ezer frt, mivel pedig a közgyűlés mindig azt sürgeti, hogy nagyobbítsák a város jövedelmeit, hát tessék, itt van egy újabb eszköz ez óhaj teljesedésbe menésére: a városi nyomdavállalat kiterjesztése.

Ennek az indítványnak a tegnapi tárgyalásánál a bizottsági tagok folyton kedélyeskedtek. Eltekintve a főispánnak szokásos, kellemetlen mosolygásától, hol az indítvány ellen fölszóllalót hurrogták le, hol meg az indítvány védelmezőjét nem vették komolyan s végeredményben egész könnyelműen belementek egy oly határozatnak meghozásába, melynek indokai homlokegyenest ellenkeznek azon becsületes intenczióval, mely a nyomda renoválását egyedül teszi megengedhetővé s melyet többen hangoztattak ugyan, de a melynek érvényt szerezni a kedélyeskedés hatása alatt a közgyűlés vétkesen elhanyagolt, bele mentek egy olyan határozatnak meghozásába, mely határozat akarva, nem akarva, az aggályokat kellett vétkes eredményre vezet, mivel gyakorlásának ellenőrzése csak az oklelkis-

ismeretére bízott, kik az indokokat megszerkesztették.

Lapunk a közgyűlést megelőzőleg, feltárta azokat az okokat, melyek a városi nyomda vállalat kiterjesztését magára a városra a leghatározottabban szükségtelennek, a debreczeni nyomdai kisipart elnyomónak, a helyi sajtószabadságot vésszesen korlátozóknak tünteti fel, ezen okoknak tegnap szószólói voltak a közgyűlésen, nagy hiba volt részökről, felülni az eszme bábái ama komolyan nem vehető nyilatkozatának, miszerint távol áll tőlök minden olyan szándék, mely az elősorolt aggályok bármelyikének is alapjául szolgálhatna.

Hát kicsoda elég naiv annak elhívására, hogy ideális szempontokat tartanak szem előtt majd azok, kik a nyomda vállalat kiterjesztését „első sorban üzleti szempontból“ sürgetik?!

Hisz a pinczehelyiség nem azért esik kifogás alá, mintha a nemes tanács valami nagyon a szíven viselné „az ólom betűk munkásainak“ sorsát, hanem mert a megrendelőnek tizenöt garádicsot kell lefelé menni, míg ha földszintre emelik a nyomdát, a kliensek kényelmesebben betoppanhatnak.

Ezt világosan kimondja a főjegyző előterjesztése, az azt elfogadó pénzügyi bizottsági s tanácsi határozat, már pedig ha kimondja, ezt nem zoltárelárusítója s korrektora kedvéért teszi, a kik elvégre

Az anyaföld.

A „Debreczen“ tárczája.

Már a legelső alkalommal magára vonta figyelmemet. Ott állott az utcásarkon kifogástalan hordár-kosztümben. Tisztességes vörös-sipkával a fején, munkaettekek bluzban, nadrágban, kopogós patkós csizmával: egy közönséges hordár, a milyen Budapesten nem tartozik látványosságok közé. De az alak, az arc és a modor, az már nem volt rendes a hordár-típusból való.

Hatalmas, tagbaszakadt termet, keseszőke hosszú bajusz, n pbarnitotta arc azzal a végtelenül nyugodalmas, higgadt vonással, értelmet kifejező nyílt tekintettel, — a mi teljesen elüt a nagyvárosi alsóbb néposztály szokott külsejétől.

És aztán a kurtaszáru makrapipa. Ugy állott nekivette a hátát az Egyetem-tér sarkának, szájában a pőfékelő pipával, mint a hogy a falukon odakinn vasárnap délután a kék mándlis gazdaember támogatja csoportba verődve a község háza fehérre meszelt falát.

A hogy vizsgálódva végignézttem rajta félénken megszólit:

— Ugyan, megkérem a tekintetes urat nem Komáromba való?

Megértettem, hogy földim s ismer valahonnét.

Megnyugtattam, hogy komáromi vagyok s kérdeztem tőle, hogy ő ki légyen?

A mire az én emberem nyugodt kimért-séggel rátette a kupakot a pipájára, hogy ki ne gyuladjon a pipa tüzetől a ruhája, eltette az egész szerszámot bluzza zsebébe, egyet sodorintott a két-ág bajuszán, a szemem közé nézett kutatóan, vizsgálódva, de szeliden, szeretettel és így szólott:

— Hát bizony nem emlékezik már rám a tekintetes ur. Nem is csudálom, Régen volt. És nagyot sóhajtott hozzám. Aztán hirtelen hozzátette:

— Hol lakik a tekintetes ur? Fölszaladnék hozzám, ha meg nem bánthanám vele. Itt az utcásarkon — úgy se mondhatok annyi mindent.

Megadtam neki a lakásom címét s hazafelé tartottam. Kezdett zaklatni a kíváncsiság, hogy ki és mi ez az ember. Azt láttam, hogy nem tolatkodó szolgálatkereső, a ki hízkeldeve akar pénzt kicsalni s annál jobban izgatott a kérdés, hogy miféle hordár hát, mikor tulajdonképpen csak az öltözetére nézve hordár, egyébkint pedig jóra való falusi gazdának látszik, s a ki elmegy a posztjáról csak azért, hogy a biográfiáját elmesélje.

Nem soká' kellett várnom. Csöngetett s a hogy befelé jött tisztességgadó lábsurolással és köhécseléssel, megint csak a parasztgazdát láttam benne, nem a fővárosi hordát.

Mentegetésen kezdte.

Ne tessék ám azt hinni, hogy én valamiféle csaló vagyok. Ismerem a tekintetes urat gyerekkorától; többször is láttam a posz-

tom mellett elsetaini, de csak nem mertem megszólítani.

— De hat miért?

— Nem mertem na! Soba nem tudhatja a magamfajta komisz hordár, hogy szívesen áll-e vele szóba egy ur. De hát csak látom, nem messze esett az alma a fájától. Az öreg tekintetes ur is olyan szívesen végighallgatta a szegény ember baját. Hogy áldaná is meg a jó Isten a haló porát!

— Hát az édes apámat honnan ismerte? Kérdem fölszigázott érdeklődéssel.

— Jaj, édes, jó tekintetes uram, hiszen bejáró voltam én az udvarba! Nem emlékszik már a Károlyra? Nagy Karoly a nevem. Volt egy kis telkem is az urasági föld mellett, de jobbára abból éltünk, hogy feles földet kaptam az öreg tekintetes urtól, meg abból, hogy a feleségemmel együtt bejárók voltunk. De há yszor dajkáltam a lelkem tekintetes urat!

— Aztán hogy került ebbe a nyomorúságos sorsba? Kérdem részvétellel.

— Nem nyomoru ágos sor ez, tekintetes uram. A paraszti ember hozzá van szokva egy kis esőhöz, meleghez. Aztán ha utána lát az ember a dolgának, szépen keres, jó móddal megélhet belőle. Mert hát tönkrementünk, tekintetes ifjurar. Mikor az öreg tekinetes ur meghalt, mas kézre került a gazdaság, úgy sajnáltam én magukat, hogy nem mentem többet az udvar felé. Igaz, az új ur nem is nagyon barátságos. Aztán, hogy nem kaptam feles földet, próbáltam másfelé bérelni. De

is két évenként minden nagyobb meg-
eröltetés nélkül megtehetik azt a kis
pinczekirándulást, hanem teszi annak a
kedvéért, a minnek a neve konkurren-
cia, a már pedig nagyon veszedelmes magára a
sajtószabadságra egy olyan konkurrens
nyomda, mint a városé, mely csödbe
soha sem juthat, a tiszta nyereséget meg
a főjegyző „az üzleti emberektől nyert
információk alapján“ a tetszetőség ki-
válnalmai szerint terjeszti a közgyűlés elé
s a közgyűlés azt szentírásnak veszi.

A modern igények szerint berende-
zett s kibővített városi nyomdának a
földszintre helyezése az a tény, mely a
lapunk által is kifejtett aggályokat min-
den további erősebb akció nélkül ala-
posaknak fogja feltüntetni rövid időn,
mert a tanácsnak az a kijelentése, hogy
a városi nyomdának működési köre ez-
után is jobbra csak a zsolttárok, városi
és iskolai munkák előállítására fog szo-
rítkozni, s így a többi nyomdatulajdonost
is élei hagyja — nem egyéb az aggá-
lyoskodókat elég szerencsétlenül meg-
nyugtató frázisnál, mivel egy lüktető
élet után vágyódó vállalat nem fogja a
kedvezőbb feltételekben hívó s hozzá-
siető megrendelőt magától azzal utasi-
tani el, — menjen más nyomdába, mert
másnak is élni kell.

A szeszüzletet még lehet támogatni
azzal a szofizmával, a mivel az állam
például a sorsjátékot monopolizálja, de
hogy Debreczen városának negyvennégy
millió korona vagyon mellett szüksége
volna egy alig pár ezer forint állítólagos
jövendőt produkáló olyan vállalatra,
mellyel még egyrésztől magának mint
kerékcseri testületnek semmit nem használ,
másrésztől néhány becsületesen munkál-
kodó polgárát a kenyértől fosztja meg,
hogy ilyen vállalatra volna szüksége
Debreczennek, az nem igaz.

De hát egyik előjáróját megint megszá-
lotta a produktív szellem és mert a Hor-
tobágyon, avagy a negyven ezer holdnyi
Nagyerdőnek produktív kezelése az ő
szempontjából is emberi erőt meghaladó
feladat, hát keresett ő is érdemet a re-
vonáit városház pincze zugaiban.

Hogyan keltene hát kínos feltűnést,
válahányszor arról hallunk, hogy a ne-
mes város megint „gazdálkodik.“

Aratás.

Fo'yik az aratás. Valamivel rosszabb a
tavalyinál, de jobb, mint aminőt egy rossz tél
még rosszabb tavasz jégverésekben viharok
ban, pusztító felhőszakadásokban gazdag nyár
utaa várni mertünk. A kilencvenes évek elején
tartott gazdakongresszusokon olyan hangulat
uralkodott, mintha a magyar gazda sorsa már
nem is lehetne rosszabb, mint a milyen azok-
ban az években volt. A kiállítás óta követke-
ző évek megmutatták, hogy bizony még rossz-
szabb is lehet.

Aztán meg a múlt évben beköszöntött
tökédráulás már kissé mégis sok a gazdat
ért csapások tetejébe! Panaszkodunk, misor
alacsony árak voltak alacsony kamattal és
magas termésátlaggal. Az alacsony árak meg-
vannak, de magas kamattal és megcsappant
termésátlag társaságában. Mit szójunk ehez?
Azt hisszük, elérkezett az az idő, mikor a
sok szobesséd már nem használ; tenni kell.

Elfogulatlanul kell megélni a gyakorlati
érzékkel kell megragadni mindent, a mi a leg-
jobb foglalkozási ág emelésére hathatós esz-
közül kínálkozik. Egyről azonban meg vagyunk
győződve: arról, hogy semmiféle kormányrend-
szer, semmiféle politikai irány nem mentheti
meg a pusztulástól azt a birtokost és gazdat,
aki a jelenkorban elégtelen beruházással és
forgalmi tőkével s kellő szakismeret nélkül akar-
ja folytatni gazdálkodását.

A sanyaru évek tapasztalatai megtanítot-
tak bennünket arra, hogy manapság csak azok
boldogulhatnak a mezőgazdasági terén, akik
vagy a paraszt földműves egyeni munkabírását
egyesítik szigorú és következetes takarékos-
sággal, vagy magas fokú gazdasági értelmiség-

gel és jelentékeny tőkékkel rendelkeznek. A
magyar paraszt, ott, ahol a pálinka és az
uzsora tönkre nem tette, határozottan vagy-
nosodik. Mutatják ezt egyes nagy alföldi köz-
ségek tízezer holdakra menő földvásárlásai.
Az arisztokrácia, egyes kivételek leszámításá-
val, szintén erős gyarapodásban van, mert a
nagybirtokos elvégre, ha maga nem szakértő,
képes birtokai vezetésére kiváló szakértőket
alkalmazni, s mihelyt pazarolni megszűnik,
ugyszólván minden különös erőfeszítés nélkül
tőkegyűjtővé válik. Veszedelmes helyzetben
csupán a középbirtokos osztály van s a köz-
nép ott, ahol ekkölcseleg züllésnek indult. En-
nek a két osztálynak a megmenése napjaink
társalomalgazdasági problémái közt a legfőn-
tósabb, de egyúttal a legnehezebb is.

Főleg a középbirtokos osztály igen nehéz
feladatot áll. Saját tőke és saját szakisme-
ret nélkül ez az osztály nem fog boldogulni s
ha ezt idejekorán be nem látja, a föld mind-
jobban ki fog siklani lábai alól. A középbir-
tokos osztály körében lájuk ma még legna-
gyobb számban azokat az egzisztenciákat, a
kik elégtelen tőkével s mere patriot akarnak
gazdálkodni. Már pedig nagyot fordult a világ
harmincz év alatt. A létért folytatott küzde-
lemben hatalmasabb fegyver vételelt haszná-
latba.

A rozsdás tüzkövespuska, azaz a rend-
szertelenül összekapkodott primitív gazdasági
ismeret, a rosszul tartott korcs marhaállomány
s a méregdrága hitel segítségével csak éppen
hogy a teljes főnakaadástól megmentett gazda-
sági üzem ki nem állja a versenyt azokkal, a
kik sokat tudnak, sokat dolgoznak, nagy tőke-
erővel művelik a földet.

Az utóbbi években végzett alapos sta-
tisztikai felvételek is azt igazolják, hogy a
mezőgazdaság a középbirtok körében áll leg-
rosszabb állapotban. 100 hold szántóföldre esik át-
lagos szarvasmarhára redukálva a kisgazdák-
nál 49, a nagybirtokosoknál 32, a középbirto-
kosnál 28 darab marha. A gépeknél is világos
arányszámokat feltalálni több okból nem lehet,
de az összes adatok végeredményeként bizto-
san állíthatjuk: hogy holt felszerelés tekintet-
ben is a középbirtok áll legrosszabbul, megje-
gyezvén, hogy a bergazdaságok helyzete e te-
kintetben határozottan jobb a saját gazdasá-
gok helyzeténél.

Tanulni és takarékoskodni! — sokat ta-
nulni és éveken át takarékoskodni — ez az

biz a nem sikerült, rossz idők is jártak mi-
felénk akkor és újra ment a kis jószágom.
Akkor aztán mondom a feleségemnek, hogy
nincs más, mint szolgálatot vállalni. Ő kitá-
nulta a tudós asszonyok mesterességét, az elő-
járóság meg is fogadta falu bábájának, én
meg ide jöttem föl szerencsét próbálni. A med-
dig a feleségem ide fönn tanult, addig bizony
szűken volt a kenyér, de most, hogy ő is ál-
lásban van már, jól vagyunk. — Igazsága-
van ám a bibliának tekintetes ur. hogy az
Isten partul fogja még a mezei virágot is!

Értettem már, hogy miért hagyja ott a
fővárosi hordár a posztját a biográfiaja elme-
sélése végett! A jobb mult fajó és mégis ked-
ves emlékei ebredtek föl benne. Bizonyára
megemlékezett a na sugaras kis alföldről, —
annak egy kis szöglétéről, a hol ő valami-
kor otthon volt, mint a hogy nekem eszembe
juttatta a gyermekévek boldogságát.

A mig beszélt, újra láttam az udvar mö-
götti kis erdőt, az én játszótanyámat. A hogy
hajkurasztam a kapargáló tyukokat, a hogy
benyargaltam a csacsi hátán a gazdaságot.

Megvillant előttem egy derűs kép is:
mikor a Károly és a felesége kivitték valami
vontatós dereglyén a pusztára. Csupa nap-
fény, sugarzó élet mindenfelé. Víz hátán sik-
lik lassan a dereglye. Tele alakokkal, a kiket
gyermekkorom óta nem láttam s a kik közül
sokat nem is lát már többé senki. — A czi-
gányt, feldozott vörös nadrágban, a mint a
a hordó tetejére állított ezimbalman mulat-
ságra izgatja a publikumát, — a fiatal pa-
rasztlegényeket, parasztleányokat, a kik heti-
vásárról hazamenet jókedvükben tánczra ke-

rekednek a hajón. Az öreg koldust, a kinek
regi módi szerint hátul be volt még fonva a
kopott ősz haja s a ki addig sirt-ritt ala-
mizsnaért szánalomgerjesztő hangon, mig a
friss kedvű legények közre nem kapták, piros
borral itatgatták s végezetül ő tánczolta leg-
buzgóbban a kopozást. Ott láttam a képen a
Károly feleségét is, a kinek az ölébe bujtam
félenken s a Károlyt, aki jószágos arccal ál-
lott elem, hogy az öreg koldustól valamiké-
pen meg ne ijedjek.

És most, annyi idő után megint itt áll
előttem ez a jó ember. De tönkremenem. De
nem összetörtöm! Az a közbeeső 10 súlyos
esztendő meg se látszik rajta. Abból a fából
van faragva, a mit a vihar el nem tör, csak
megkeményít.

Bamultam azt a nyugalmat, a mivel ez
az egyszerű ember a sors csapásait elfogadta,
kiheverte. És tisztelettel néztem erre a ke-
mény emberre, a ki élete delén a kicsi fa-
luból tarisznyává az oldalan fölballagott ebbe
az ismeretlen világvárosba szolgálatot keresni.
A ki röstellett otthon napszámoskodni, inkább
keresett új életpályát idegen világban.

Ettől kezdve aztán jó barátunk lettünk
megint.

Figyelemmel kísértem őt. És újra, meg
újra bámulatba ejtett ez a jó Károly. Ahogyan
kitanulta az új pálya összes fogásait. Ahó-
gyan jobb poszt-ot tudott magának kijárni.
Ahogyan megszerezte tisztességés, becsület-
tudó modorával a kuncsaftjait: mind, mind csu-
dálni való dolog volt.

Mikor a gyerekei nőni kezdetek, azok-
ról is tudott alkalmas módon gondoskodni. Az

egyik lányának varrógépet szerzett: keresse
avval a kenyeret. A másik lányát tisztessége-
sen kistafirozta. A kis fiát beszerezte valami
intézetbe: legyen okosabb, mint az apja.

És soha nem koldult, nem rimázkodott
semmiért. Ha kapott egy öltözet öreg ruhát,
nem azt köszönte meg, hanem a hozzá való
szeretetet.

Sokszor feljött hozzám egy pár szóra.
Csak nyáron nem: akkor hazament szétnéz-
ni a feles géhez, nyáron úgy sincs sok mun-
kaja a hordárnak.

Most nyáron azután — csak úgy oda-
vetve — nagy dologgal hozakodott elő.

Jött elbucszni tőlem:

— Egy kicsit hazaszaladok a feleségem-
hez, édes tekintetes ur. Azért jöttem.

Csudálkozva mondom neki,

— Ilyen korán? Hiszen még csak nyár
eleje!

— Igenis. Tudom. De hát a hernyók
miatt kell már nagyon menni.

— A hernyók miatt? Mitféle haja van
magának a falu hernyóival?

— Hat tetszik tudni, tavaly nyáron egy
kevés selyemtenyészést csináltam otthon, az
asszonyommal. Olyan hernyó az. Aztán jó hasz-
nuk volt belőle, hát most majd nagyban
próbálok. Tavaly is félretettünk egynéhány
tröt balóje, többet, miut a nyári hordarko-
dásból. Hát azért.

— Ejnye no, maga már félre is tudott
teenni? — kérdém megörülve. Erről nekem
nem szólt soha!

— Kevés az egész. Jóformán, hogy
semmi. De meg... Itt megakadt és zavar-

egyetlen komoly recipe, mely a középirtókat megmentheti. A többi mind csak aféle csudaszor, mely csak annak használatára, aki árulja. Középbirtokosaink nem igen adják fiaikat a gazdasági pályára, hanem ha hivatalnokokat nem nevelnek belőlök, akkor aféle autodidakta gazdákká, kis urakká hagyják őket nevelődni. Azt hisszük, ez nem jól van így. A mai kor semmi téren sem tűri meg a félembereket. Gondolkodjanak ezekről azok, kiket illet, most aratáskor, a buzatáblák közt sétálgatva.

A kínai háború.

London, jul. 6.

Különböző kínai városokból érkezett táviratok megerősítik a pekingi vérfürdő hírét. A boxerek és kínai katonák június 30-ról július 1-ére virradó éjjelen behatoltak az angol követség épületébe, és az összes európaiakat, a kiket ott találtak, egytől-egyig felkoncolták.

London, jul. 6.

A Daily Express jelenti Sanghaiból: Kínai jelentések rettenetes képét rajzolják a pekingi angol követség bevételeinek, a mi június 30-án vagy július 1-en történt. E szerint boxerek s kínai csapatok miután az európaiak élélmiszere és lővőkézszere kimerült, behatoltak a követségre.

Még ekkor is sikerült a dühöngő tömeg közzül, amely a falak résein át az udvarba ömleszt, sokakat megölni, de csakhamar megsemmisült a remény arra, hogy a tulnyomó erőt legyőzzék. Az udvar rövidesen mészárszékké változott, amelyben a kínaiak még a holttesteken is kitöltötték boszújukat. Ezalatt egy másik csoport befejezte a gyilkos művet.

Berlin, jul. 6.

Az itteni kínai követség a következő táviratot kapta Li-Hung-Csang-tól:

A cung-li-jámen június 18-án arra kérte a pekingi diplomáciai kart, hogy közös tanácskozáson megjelenni sziveskedjek. A kormány nagy mebotránkozására a jámen előtt lazadók megtámadták és meggyilkolták a német követet. Egész Kínát mélyen megrendítette és a legnagyobb szomorúságba ejtette ez az eset.

tan babrált a kalapjával. Különben hiszen megmondhatom, ha már ennyire vagyok. Nem akartam ugyan elebb szólni a tekintetes úrnak; minek dicsekedjek olyannal, a mi még csak lesz, ha lesz.

Igenis, van egy kis összegyűjtött pénzünk. Tetszik tudni: takarékba rakjuk, mert hogy nagyon fáj a szívünk azután a kis telek után ott a Kisér mellett. Négy-öt év alatt a hordárságból talán összeremtek annyit, hogy visszavásárolhatjuk a kis földünket. Ha az Isten a hernyókkal jó termést ad, talán még hamarabb is. Csak oda kívánczok én vissza a szüleim házába. Paraszt ember voltam, [annak szeretnék meghalni is.

Ránéztem elkomolyodva, láttam, hogy nagyon meg van indulva. — El is bucsuzott nagy hamarán; talán még sirni is láttam volna ha soká ott marad.

De még a hatalmas, kerges tenyerének bucsuztatásával is tovább fűzte a közös gondolatainkat.

Ugy megrázogatta a kezemet elérkezé nyúlten, mint aki tudja, hogy — megértettem.

S most már, hogy megértettem őt, csudálkozom a vakságomon.

Hogy is gondolhattam én azt, hogy Nagy Károlynak megtetszett a hordárpálya?

Csak most láttam, milyen nagy ez a kicsiny ember! Mikor a falu végéről megindult avas szalonnával a tarisznyában az ismeretlen nagy világba, már megvolt a terve. Talán nem tisztán, de ösztöneiben érezte, mit akar.

Tudta, hogy pénz lehet keresni a nagy

Brüsszel, jul. 6.

A belga kormány táviratot kapott, amely szerint a pekingi belga követség titkárát, Margelineket lefejezték. Faverau báró küügyminiszter a meggyilkolt atyját már értesítette a szomorú esetről.

Bécs, jul. 6.

Több oldalról jelentik, hogy a Zenta nevű hadihajónak Pekingben körüzárt különítményénél van Thoman fregatt-kapitány, a Zenta parancsnoka is.

London, jul. 6.

P-king felszabadítása ebben a hónapban lehetetlennek látszik. Dél Kinában beállt az esős évszak s Pekingtől délre az egész vidék egyetlen mocsár, csak a szeptemberben bekövetkező hidegebb időszak fogja a hezvetet megváltoztatni.

London, jul. 6.

Több oldalról adnak hírt a japáni intervenció állásáról. Egy washingtoni félhatalos tagadja, hogy Oroszország ellenzi a japán intervenciót, sőt azt állítja, hogy maga Oroszország tudatta a washingtoni miniszteriummal, hogy Japánnal együtt a legszebb egyetértésben akar eljárni. Egy sugalmazott berlini távirat megerősíti ezt a jelentést, a mennyiben elárulja, hogy a hatalmak a következőkben állapodtak meg: Japán és Oroszország 100—100.000, Németország, Anglia és Franciaország, 20—20.000 embert küld Kinába. hogy Oroszország nem tűri, hogy Japán nagyobb szabású akcióit fejtsen ki Kinában s Németország elutasította Angliának azt a kívánságát, hogy Oroszországnál Japán intervenciója érdekében lépéseket tegyen.

Washington, jul. 6.

Mint hogy az Egyesült-Államok nem képesek idejekorán csapatokat küldeni Peking felszabadítására, e célból Japához fordulnak. Azt hiszik, hogy a többi hatalom ugyanezt fogja tenni. A mi azt a hírt illeti, hogy Japán Ország feltekenysége akadályozza eljárásban, az Egyesült-Államok Oroszország és Japán részéről azt a biztosítást nyerték, hogy ez a hír alaptalan. A kormány készülődik, hogy szükség esetére kínai csapatait jelentékenyen megerősítse.

városhan, csak ep esze, keze-lába legyen valakinek.

Homályos sejtéssel az is élt agyában, hogy a magyar ember minden tud lenni, csak akarnia kell.

És emberül megállotta a helyét ebben a forrongó, lelketlen nagy városban. A mikor koplalt, amikor vékony ruhája alatt didergett: nem csüggedt el, lelkesítette az a megmagyarázhatlan, édes ösztön: az anyaföld iránt való mérhetetlen szeretet. Ez tette élelmessé ez tette kitartóvá.

Nem akar másnt meghalni, mint az apai házában. Nem akar öregségére másnt látni maga körül, mint az ismerős parasztház tájékát meg a pipacsos buzaföldet. Azt tette, n mit a tót paraszt, aki elmegy Amerikába. Ő is kívándorolt Budapestre, hogy pénzt keressen, amivel vissza vásárolhassa az eletteleu élető rögöt.

És megmutatta azoknak, a kik kétségbeesnek a magyar faj életképességén, hogy a faji ösztön elég erős megtartani nekünk ezt a földet.

Megmutatja, hogy a magyar ember nem elhetetlen. Leczkét adott a saját parányi életével a nagyoknak, hogyan kell szeretni a szülőföldet.

Most már azt is tudom, hogy el fogja éeni a célját. Szinte létom már valóra válna azt a csöndes boldogságot, a miről a jó Károly az aszfalt szélén annyiszor álmódzott. Látom őt a Kisér partján a szántóföld lábában, a mint megnyugovással törülgeti a munkában izzadt homlokát. Nincs más zaj körülötte, csak a kaszapengés meg a madárdal. Mindkettő egyformán fontos és himnusza az anyaföldnek.

Dobák Emil.

London, jul. 6.

Anglia megkérdezte Japántól, vajjon tudna-e nagy haderőt Kinába küldeni, hogy ott a rendet helyreállítsa. Japán erre azt felelte, hogy bizonyos föltételek mellett hajlandó erre. Németország, Oroszország és Franciaország ellenzi Japán akcióját.

Kiel, jul. 6.

A mozgósító parancsnokok megérkezése után a parancsnokok előléptették az összes legénységet és fölolvasták a császár parancsát, a legénység harsogó hurruval fogadott. Tegnap délelőn katonai tanácskozás volt a Kurfürst Friedrich Wilhelm zászlóshajón. A hajóraj vasárnap délelőtt indul el.

Brunsbättelkoog, jul. 8.

Vilmos császár ma reggel Kielbe utazott, a hol további intézkedésig tartózkodni fog. A császár a Hohenzollern fedélzetén marad.

Brüsszel, jul. 8.

Belgium erős önkéntes csapatot küld Kinába.

Róma, jul. 6.

A Stampa értesülése szerint az olasz expedíciós hadtest 10.000 ember lesz. — 130 katonarvos kíséri a hadtestet.

Pétervárr, jul. 6.

Miklós csár rendelete a Kvantug-terület főnökének elhatározására bizza, hogy az alája rendelt területen élő tartalékosokat tényleges szolgálatra behívja.

Berlin, jul. 6.

Az itteni német ázsiai bank ma táviratot kapott Sanghájból, a mely szerint a 4 1/2 százalékos kínai kölcsön esedékes kamat- és törlesztési részlete befolyt.

Községi közigazgatási tanfolyamok.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jul. 7.

A belügyminiszter előkezdéséből Debreczen is kap szeptember elsejétől egy közigazgatási tanfolyamot. A tanfolyam előkészítése most történik a belügyminiszteriumban. Erről vesszük a következő tudósítást.

A belügyminiszterium törvényelőkészítő szakosztályának főnöke, dr. Némethy Károly — mint értesülünk — már elkészítette a közigazgatási tanfolyamok életbeléptetésére vonatkozó miniszteri rendelet tervezetét, melyet augusztus hó folyamán egy szakterülettől összeállítandó tanácskozmány fog véglegesen megállapítani.

A képviselőház által elfogadott és a szentesítés alá mar fölterjesztett törvény szeptember elsején fog életbelépteni. Erre az időpontra fognak a közigazgatási tanfolyamok fölláttatni és az igazgatók kineveztetni, kiknek meghallgatásával azután a tanfolyamok tantestülete, is összeállítatnak.

A belügyminiszter tíz tanfolyam fölláttatását tervezi a következő székhelyekkel:

1. Budapest,
2. Pozsony,
3. Kassa,
4. Debreczen,
5. Máramaros-Sziget,
6. Pécs,
7. Nagy-Becskerek,
8. Szombathely;
9. Kolozsvár,
10. Maros-Vásárhely.

A közigazgatási tanfolyam egyéves lesz, két félévi szemeszterrel.

Az előadásra kerülő tantárgyak főcsoportjai a következők:

- Tételes magyar közjog.
- Közigazgatási jog általában.
- Belügyi közigazgatás.
- Vallás- és közoktatásügyi igazgatás.
- Büntető jog.
- Bűnvádi perrendtartás.
- Tételes magyar magánjog.
- Telekkönyvi rendtartás.

Pénzügyi igazgatás
Közgazdasági igazgatás.
Katonai igazgatás.
Állami számvitel, tan,
Közégségi ügyvitel és iránytan.
A tanerők kizárólag gyakorlati férfiakból
fognak kineveztetni, még pedig állami és
törvényhatósági tisztviselők, főiskolai tanárok,
ügyvédek, jelesebb közegégi jegyzők köréből, míg
a bírói karból mellőztetni fognak.

Az összes tanerők (az igazgató kivételével)
nem állandóan lesznek alkalmazva hanem tiszt
telet díjat fognak kapni.

A hallgatók jelentkezése ez a tanfolyamokra
való beiratkozás szeptember elején fogja
kezdését venni.

Szegény, de szorgalmak hallgatók lehetőleg
ösztöndíjban fognak részesíteni, Ott, a
hol hallgatók kellő számban fognak jelentkezni
internátusok és tápintézetek felállítására is
tervbe van véve, hogy a hallgatóknak ezáltal
is megkönnyíttessék a tanfolyamokon való
részvétel.

A tanfolyam befejezése alkalmával tartandó
vizsgálatok írásbeliek és szóbeliek
lesznek.

A tanfolyamokra vonatkozó részletes
miniszteri rendelet a törvény szentesítése
után a hivatalos lap újján közzé fog tétetni.

Megszűnt a hirdetésbélyeg.

— A legolcsóbb hirdetési mód
az apróhirdetés. —

Július elsejétől kezdve — mint azt
már jeleztük — egy régi igazságtalan
adózás szűnt meg, a forgalom súlyos
bilincsek alól szabadult fel.

— Eltörölték a hirdetési bélyeg. —

Ez újítás felett nem lehet könnyen
napirendre térni.

Fontos dolog ez, hiszen ezáltal új
és egészséges áramlat fogja felfrissíteni
ipari és kereskedelmi forgalmunkat.

Csak a közönséget akarja szolgálni,
elvéhez híven kielégíteni a „Debreczen”
kiadóhivatala, midőn máttól kezdve meg-
nyitja az

Apróhirdetések

rovatát.

A kinek akármilyen elképzelhető
vásárolni, beszerezni valója van, a ki
minden elképzelhetőre vevőt keres, a ki
ismeretséget, alkalmazást, munkaerőt ke-
res, azt lapunk apróhirdetési útján a
legkönnyebben teheti.

Lapunk Hajdumegyében rendkívül
elvan terjedve, így nemcsak helybeli, de
a vidéki közönségnek is figyelmébe
ajánljuk, hogy legcélravezetőbb, ha
apróhirdetéseit a „Debreczen”-ben teszi
közé.

Az apróhirdetés ára 10 szóig 40 fillér.
Azontul minden szó 2 fillér, a vastag
betűs szó 4 fillér. Legkisebb hirdetés ára
40 fillér.

Az apróhirdetéseket rovatát a mai nap-
pal megnyitjuk.

A ki szerény anyagi helyzete, vagy
a keresett vagy kínált áru csekély ér-
téke miatt nem hirdettetett ez ideig s
igy természetesen háttérbe szorult, most
minden megerőltetés nélkül, biztos ered-
ményre való kilátással veheti ki részét
az apró hirdetések közül.

Ez a rovat a világ piacza!

HIREK.

Gyarmatpolitikai dal.

Szép dolog mostanába
A vagyon, a kincs;
De hát van-e ország, hol
Erre szükség nincs?
Van-e még nagybatalom,
Mely most vesztetel:
Most, a mikor Khinába
Menni kell? ...

Mért maradnánk mi itthon,
Ugyan bizony miért?
A kik mindég aldoztunk
És fecséreltünk vért —
Most amikor kaphatnánk
Jó osztalékokat? ...
El tehát, el Khinába,
Hipp, hopp, hopp!

Szépnek mondható biz' az
Ily politika,
Ott, ahol az országban
Nincsen baj, hiba;
De a hol több ilyen van,
Mint az ezeres:
Ott az ilyen hatalom
Mit keres? ...

Miért Khinába menni
Vagni czopfokat,
Mikor itthon is bőven
Leljük azokat? ...
Azért, hogy a hatalmak,
Ha osztózas lesz —
Azt mondják majd minékünk:
Hess, hess, hess! ...

A városi közgyűlés.

Tegnap ért véget a városi rendkívüli
közgyűlés. Tulesvén a közvilágítás szabályren-
deletének részletes tárgyalásán, a városi
nyomda ügyét vették elő. Felolvasták Komlóssy
Arthur főjegyzőnek, ez ügyben a jog és penz-
ügyi bizottság, majd a tanács által tárgyalás
alá vett előterjesztését, mely a város
köz jövedelmeinek növelése
céljából óhajtja a nyomda
vállalatnak üzletiesebb szel-
lemben történő kiterjeszte-
sét. Csiky Lajos, Bakonyi Samu,
Kiss Albert s más bizottsági tagok azon
nézeteknek adtak kifejezést, hogy a városnak
nem lehet célja a nyomda ipar monopolizása
már pedig a főjegyző előterjesztésének, a jog
és penzügyi bizottság határozatának szelleme
épen ezt célozza akkor, amikor a város
jövedelmeinek növelését s az üzleti szellemet
olyan nagyon hangoztatják.

A város így megsemmisíti a polgárai kö-
rében kifejlődött nyomdai kisipart, mert ezeket
képtelenné teszi a versenyre. A város ha tesz
is intézkedéseket a nyomdának modernebb
berendezésére azt csak azért tegye, hogy
kényelmesebben felelhessen meg azon vállala-
latok teljesítésénél, melyek mint a zsolttárok
készítése, a városi és iskolai munkák, már
régbben a városi nyomda munkakörébe
tartoznak.

De mihelyt a város konkurrencziára gon-
dol, már tullót a célon, mivel a többi nyom-
datulajdonostól veszi el a kenyeret.

Az üzleti szellem hívei erre kijelentették
hogy 6 tőlük távol áll a konkurrencziának
még a tudata is, s így a közgyűlés elfogadta
a tanács javaslatát.

Hogy mi a véleményünk erről a határo-
zatról, azt lapunk első cikkében elmondottuk.

Itt csak K o l a János országgyűlési kép-
viselő, bizottsági tag urról akarunk pár szót
szólni.

Tegnap ő is szükségesnek tartotta néze-
tét hallatni a nyomda ügyében és szólott eképen.

— Ne zavarják össze a dolgokat. Vagy
szükség van a városi nyomdára, vagy nincs.
Az utóbbi nem áll, tehát marad az előbbi.
Mint hogy tehát a nyomdára szüksége van a
városnak, fejleszse azt úgy és olyan szellem-
ben, a mint épen akarja, mert különös dolog
azt követelni, hogy a város törődjék a ma-
gán vállalatokkal!

Tisztelt Kola ur! Mi tudunk ennél még
különösebb dolgot is. Azt nevezetesen, hogy
Ön, mint országgyűlési képviselő még máig sem
emelkedett szép hivatásának a legprimitívebb
tudatára sem, különben nem reszkirozna meg
oly durva kijelentéseket, melyek az egyes
polgárok indokolatlan elnyomásának szolgálá-
tában allanak.

Ilyet még a tanácsigetek sem mondtak
nyíltan, ellenkezőleg, látszólag akceptálták az
aggályokat elosztató elvi kijelentéseket, Ön
azonban még ezt is feleslegesnek tartotta.

Pedig Önből nem is a bizottsági tag szó-
lott tegnap, hanem az országgyűlési képviselő,
de az a képviselő, a ki megszokta a hatalom-
nak parancs szóra való, minden nemesebb
érzésektől mentes támogatását, az a képviselő
a kinek ha a lelkivilágába láthatunk s a kiről
ha tudjuk, hogy sok elvtársa van, pár szóval
is bizonyossá teszi előttünk az okot, miért
szaporodik a nyomor a mi országunkban.

* **Istenitisztelek.** Nagytemplomban:
Szabó Bertalan s. l. Kistemplom: Biró János
s. l. Kos-uth-utczai: Mitrovics Gyula, I-pórtály:
K. Tóth Kálmán, Szegényekháza: Hajdu Zsig-
mond, püspöki titkár.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10
órákor Materny Lajos főesperes tart istentisz-
teletet.

* **A debreczeni szabadságoszlop ügye**
Komlóssy Arthur városi főjegyző a múlt év
augusztus másodikán tartott emlékünnepele
lelkesezéssel fogadott beszédében azt a kijelen-
test tette, hogy minden erejével oda fog mun-
kálni, miszerint az emlékkertben a köoroszlan
helyére rövid idő alatt imponáns emlékoszlop
emeltessék. Ide s tova így múlt el e kije-
lentés óta, de a szabadságoszlop ügye előbbre
nem haladt. Tegnap azután, mint egy helyi
lap írja, gyűlés volt e tárgyban K o m l ó s s y
főjegyző elnöklété alatt, melyen az elnök
terjesztette elő, hogy a szabadságoszlopnak
az emlékkertben kell helyet foglalnia, mert a
köoroszlan emléket oly világos kikötéssel he-
lyezték ki a honvédtemetőbe, hogy ennek a
helyét pótló szabadságemléket ugyanesak az
emlékkertben állítják fel. És miután már
többször e kangzott, hogy ezen emlék 1901-ben
már felállítható volna, mert akkor már a
városi kezelés alatt álló alapon a 28 ezer
korona együtt lesz, elérkezettnek látja az időt
hogy a szabadságoszlop létesítésével valamely
szoborművész, talán éppen Tóth András deb-
reczeni jeles szobrászunkat bíznók meg. Az
elnök indítványát egyhangulag elfogadták s az
emlékkertben felállítandó szabadságemlék ter-
vezetének elkészítésével T ó t h András szob-
rászt bízták meg. Helyeseljük a 12-es bizottság
eljárását minden tekintetben. Csak annak a
kijelentésére szorítkozunk, hogy az ne legyen
szépen kifundált terv, de valósuljon is meg.
Igy kívánja est Debreczen város becsülete!

* **„Az O. M. B. palotája Debreczen-
ben.** Az osztrák magyar bank debreczeni
fők-intézete palotát épít. E célra megvette
az Arany János (Kádas) utca szegletén Csa-

nak-féle ház üres telkét, a hol ötven méter hosszú fronttal két emeletes palotát épített. A palota építését még az idén megkezdik.

* **Házasság.** Vidor Dezső, a »Magyar-Színház« rendezője, tegnap esküdtött örök hűséget Molnár Rózsának, a »Nemzeti Színház« tagjának. A fiatal színesz párnak számosan szettek kifejezni szerencsekívánataikat.

* **Vonat kisiklás az állomáson.** A debreczeni vasúti állomáson tegnap delután szerencsétlenség történt. Az állomásra berobogó főzesabonyi vasut kisiklott. A mozdony után a harmadik kocsi előtt ugyanis a váltó átbillent és a kocsik kiugrottak s magukkal rántották a mozdonyt is. Az utasoknak szerencsére az ijedtségen s egy kis ütődésen kívül más bajuk nem történt a kocsik azonban nagyon megrongálódtak. Az államvasutaknak körülbelül kétezer koronájába kerül a kijavításuk.

* **Irányi Dániel síremléke.** Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt művészi emléket állított néhai vezérének és elnökének, Irányi Dánielnek a kerepesi-uti temetőben levő sírja felé. A párt előkésége az emlékmű készítésével Kallós Ede szobrászt bízta meg, a kinek műtermében immár készen van az emlékmű mintája. Magas talapzaton emelkedik Irányi Dániel mellszobra. Előtte áll egy fiatal leány, a Szabadság nemtője, bánatos arcúval. Kezében régi negyvennyolcás zászlót tart. A talapzat oldalán hű mása van annak a koszorúnak, melyet Kossuth Lajos küldött Irányi ravatalára. E koszorún ez a felírás:

»Itt hagyta bajtárs, követlek — Kossuth«.

A szoborművet a nyár folyamán ércbe öntik s az ősszel felállítják és nagy ünnepségek közt leplezik le a kerepesi-uti temetőben.

* **Vízvezeték viz nélkül.** Nagyváradon a legközelebbi közgyűlésen kiűt a forradalom a víz miatt. Néhány év előtt egy millió koronáért csináltatott a város vízvezetékét és már akkor is hatalmas párt küzdött ellene és árterzi kut furatása mellett foglalt állást. Most a párt aggodalmait úgy látszik szomorú igazolást nyertek, mert ép a legforróbb kánikulai napokban a vízvezeték felmondta a szolgálatot. Nem tud elegendő vizet szolgáltatni és így délután tíz órától este hat óráig lezárják a csapokat. Persze városszerle nagy az elkeseredés e miatt. A többek között a katonaság is súlyosan megszenvedti a vízhiányt. A gyakorlatokról fáradtan eltikkadva tér haza s ott nem kap vizet. A parancsnokság több ízben átírt már a városhoz, de a tanács egyelőre mit sem sem segíthet a panáson.

* **A trónörökös nejének nyugdíja.** Mint bécsi tudósítónk írja, tegnap tárgyalta a főudvarmesteri hivatal Hohenberg hercegnőnek, ezelőtt Chotek Zsófia grófnőnek nyugdíjazási ügyét. Chotek grófné Izabella főhercegnőnél betöltött udvarhölgyi állása alól való végleges fölmentését kérte. A kérelemnek hely adatott és Chotek grófnének, szolgálati éveinek számbavételével évi 10,000 korona nyugdíjat állapított meg a főudvarmesteri hivatal. Az udvarhölgyeknek nem áll jogukban a nyugdíjat visszautasítani.

Ugyanezen tudósító írja, hogy Ferencz-Ferdinánd főherceg mostoha anyja Mária Terézia főhercegnő rangjáról és jogairól való lemondással mégis férjhez megy főudvarmesteréhez, Cavriani grófhhoz, ki ezen híresztelést néhány hónap előtt megcáfolta.

* **Meghívó a »Zion« debreczeni betegsegélyező egyesületnek** (saját helyiségében: főpince 63. földszint) 1900. évi július hó 8-án délelőtt 1/2, 11 órakor tartandó választmányi ülésére. Az előjáróság. Táragsorozat: Al-

nők ur lemondása. Tisztviselők szabadságotatása.

* **Szerencsétlenség az utcán.** Tegnap este 6—7 óra közt Szabó Kálmán szikvizgyáros kocsija József-utcán haladt. A kocsi Dudinszky kezelő és a kocsis ültek. A kocsi meglehetősen sebességgel haladt, mikor az egyik kerék szeg kiesett s utána a kerék lefordult a kullóról. — A kocsi hirtelen zokkenással félre dült s a rajta ülő két embert az utca kövezetére dobta. A kocsinak semmi baja sem történt, mert Dudinszkyra esett, ellenben Dudinszky eszméletlenül terült el a földön. Az ősz zecsődült nép Dudinszkyt egy kővel a fejére dobta. Az orvosért futkosók nem találtak egy orvost sem, ki a szerencsétlenül járt ember segítségére lett volna. Hosszas faradozás után sikerült csak Dudinszkyt életre kelteni, a kit ápolás alá vettek.

* **Politikai párbajok.** A rimaszombati választás során, mint a »Sajóvidék írja«, egész csomó lovagias ügy kerekedett. Az első affér Hámos László főispán és Draskóczy László főszolgabíró között tamadt, majd perdig a nyustyvi Fáy család e kes redése Fáy István orsz. képviselő ellen fordult. Ráth Endre a függetlenségi párt titkára Rasztóczy Pál utbiztossal került szembe, Draskóczy Viktor és Hámos József, a két ellenkortes két fia, egymással s hó 4-én verekedtek, végre Draskóczy László a »Rozsnyói Híradó« szerkesztőségét a »Judás csók« című közleményért összegazemberezte, a szerkesztőség Róth Béla által provokálta Draskóczyt. Mindez affereket gyors egymásutánban elintézték. A kormányparti Hámos László, az ellenzék egyik vezére, Draskóczy László előtt sajnálatot fejezte ki, az ellenzék másik vezérére Fáy István karddal számolt le Fáy Lászlóval ezt fején és arcán súlyosan megébesítve, a függetlenségi párt titkártól, Ráth Endretől a kormányparti Rasztóczy Pál bocsánatot kért a kormányparti »Rozsnyói Híradó« megbízottja bocsánatot kért Draskóczy Lászlótól és cikket egész terjedelmében visszavonta, végre a függetlenségi ifjuság vezére Draskóczy Viktor megvágta Hámos Józsefet a fején és a karján.

* **Névtelen levelező lapok.** Nagyon csunya dolog az, ha valaki az ismeretlenség homályába burkolódzva embertársainak kellemetlenségeket akar szerezni. Legujabban az a szokasuk a névtelen levélíróknak, hogy a férj kap egy képes lapot tele szerelmi ömlengésekkel s ugyanakkor feleségének is küldenek egy alapot, hogy vonja kérdőre a férjét, minő szerelmes levele érkezett. Elképzelendő az a családi jelenet, mely ebből keletkezik, az egész család nyugalmát és az életét képes ez feldulni. A legkétségbeesettebb az, hogy nem is lehet ellene védekezni. Szegény áldozatokra szánt férjek — jaj nektek.

* **Harc az orpheum ellen.** Hihetetlen bár, de igaz, hogy Szeged, az ország legmagyarabb városa az a hely, a mely széles magyarországon a legmondálanabb életet biztosítja a brittíművészet, az orpheumok számára. Nyaranta négy-öt ilyen kopott társulat is működik a szegedi vendéglők udvarterjeiben és bár a szegedi hazafia: sajtó mindent elkövet; hogy Rainer József rendőrfőkapitányt a játsszási engedély megtagadására ösztönözze, nyarról-nyárra ismétlődik a küzdelem a jobb ügy hátrányára és a német orpheumok vándor-művészeinek nagy gyönyörűségére. Természetes dolog, hogy ily körülmények között mindenütt hamarabb kap állandó teret a magyar színművészet, mint Szegeden, a hol az illetékes körök dédelgetik a zenger truppekat. Most Szeged egyik napilapja, a Közvélemény, radikális eszközhöz nyúl, hogy a hatósággal szemben megtisztítja a legmagyarabb várost ettől a zönger-inváziótól. Roskowitz Arthur, a lap felelős szerkesztője népgyűlésre hívja össze Szeged polgárait, hogy demontstráljanak a türehtelen okvetlenkedés ellen, a melylyel a rendőrség engedélyek minden nyáron rázabadijtja a szípolozó, erkölcstelen német zenger truppekat a szegediek

zsebere és a szegedi állandó színészet évek óta papirosan levő terveire.

* **Bűnügyi tárgyalások.** A jövőheti bűnügyi végtárgyalások a következők sorrendben tartatnak meg. Július hó 9-én hetfőn, Volenszki István s társa ellen, súlyos testi sértés vétségéért. Vas János ellen, gond. okoz. s. t. sértés vétsége. Csaplár Jánosné ellen. lopás büntetvéért.

Július hó 13-án pénteken. Jenei Sándor s társai ellen, orgazdaság büntette. Sütő Sándor ellen, sikkasztás büntette miatt. Ugyanaz nap ítélet hirdetések is lesznek.

* **Elhagyott tárgyak elárverezése.** A vasúti kocsikban és a lomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m.: bőröndök, táskák, kalapok, e ernyők, botok, ruha és fehérneműek stb. — a Debreczen állomás podgyasz felvételi helyiségében 1900 évi július hó 12-en d. e. 9 órakor kezdetét veendő nyilvános árveresen elfognak adatni. — Az állomá-főnökség.

* **Afférek egy kanári madár miatt.** Rolandnak, az Angelotti mulatója kedvencz komkusának van egy históriája va ami kanári madarról, a mit annyiszor mondott már el közkívánatra mindig »elő-zör«, hogy Debreczenben alig van ember, aki ne ismerné. Most Szegedről egy sokkal veszedelmesebb kanári históriáról értesítenek, s mi néhány párbajjal áll összefüggésben. A dolog úgy kezdődött, hogy egy kanári madar a kalitkájából kirepült s egy borbély elfogta. Egeszén jelentelen dolog ez, s cöppet sem közérdekű, mellette Kina függetlenségi harcra másodrendű kérdéssé s ü l y e d t volna. — De így van ez, ha elnagyolnak valami dolgot. Ezt pedig alaposan elnagyolták. A rendőrség kezdte azza, hogy oly fontoságot adott a dolognak, min ha valami világraszóló gazdaságról volna szó a Szegedi Napló pedig káprya az uborkasáison adta alkalmon, tovább futta az szunyogot elefantá, míg a Szegedi Híradó lefújta a szenzacziót. Az e s e t b o l lovagias ügyek tamadtak, Dr. Gerle Imre ügyvéd Sranberg Izidor ny. honvédezzredessel és Palfy Dániel gyarossal provokálta a Sz. N. szerkesztőjét Bekefy Antalt, akinek segédei Rethy Menotti és dr. Ujj József valának. Miután a kanári-história Szakacs Andor munkatárs írta, ez az ügy hamarosan befejeződött s keletkezett belőle a másik, a Gerle-Szakacs ügy. Ebben járnak most el a szerédek. Kivátság van azonban arra, hogy a lovagias ügyek tovább folytatódjanak.

* **A trafikokosok bére.** — A kistráfikok által fizetendő tőzsdebér három evi kivétsé most folyik országsszerte. A tőzsdebért következőkép állapítják meg a p é n z ü g y i hatóságok: a) a nyers forgalom 3 évi átlagának 1 százalékat fizetik azok, kik kizárólag vagy főkép dohányeladással foglalkoznak, b) 2 es fel százalékat, akik a dohányeladást más üzlettel kapcsolatban es c) 3 százalékat, akik szatóc-üzletben és palmerési üzlet el kapcsolatban gyakorolják, oly helyeken azonban, ahol az anyag beszerzése a nagytrafiktól való távoltság, vagy más közlekedési akadály folytán nagy nehézséggel jár, a 3 százalék helyett 2 1/2, illetve 2 százalékos kulcs alkalmazását kérheti a kistráfikos. Értesülésünk szerint sok helyütt nem fogadták el a kistráfikosok a telemelt tőzsdebért. Nagyon meg kell azonban gondolniok a dolgot, mert a kitől egyszer bármi okból elvonták a trafikengedélyt, az később rendkívül nehezen kap új engedélyt.

* **Angelotti Vilmos** orfeumának különös érdekessége van. Egy kiváló énekeső Jaszai Mimi gyönyörködteti a közönséget estéről estére szép iskolázott hangjával. A legnehezebb opera ariákat bámulatos könnyedséggel és tisztasággal énekli. Ajánljuk ugy a kiváló énekesőt, — mint az orfeumot a közönség figyelmébe.

* **A Stojkai gyógyfürdő prospectusát** mai számunkban veszik olvasóink. A stojkai gyógyfürdő igen nagy látogatottságnak örvend és szép fekvéseért és gyógyító hatásáért sokan felkeresik, még azok is, kik c-upán üdülési szempontból keresnek fel fürdőt. A stojkai gyógyfürdő nemcsak bazánkban, de még a külföldön is hírnevük örvend. Egyelő határos Ems, Gleichenberg, Selters és Lubatsowitz fürdőkkel. Ajánjuk a prospectus elolvasási olvasónk figyelmébe.

* **Egy érdekes jelenség a mit minden téren tapasztalhatunk, az, hogy a közönség helyes érzéssel foismeri a jószágát valamely új dolognak, és ezt szájról szajra annyira tudja terjeszteni, hogy ennyire semmiféle reklam nem képes. Egy találo példa erre a szaj és fogvz a »K o s m i n« ez feltalálásának rövid ideje óta olyan olyan forgalomnak örvend, hogy gyárosa alig győzi annak készítését. De tény is, hogy a »K o s m i n« a fogakra való kiváló hatása, különösen üdítő, kellemes íze által, minden eddigi készítményt felülmúl.**

* **Táncztanítás a szünidőben.** Folyó évi július hó 9-én hétfőn saját termemben egy óra terjedő tánczfolyamot nyitok. Órákat azok kezdőknek és haladóknak naponta 5 órától 7-ig. Kivánatra magán órák adását is elfogadom. A midőn erről a n. é. közönséget értesíteni bátorkodom, tisztelettel kérem azon mélyen tisztelt szülőket, kik gyermekeiket a szünidőben óhajtják taníttatni, sziveskedjenek azt velem mielőbb közölni. Beiratásokat elfogadok bármely időben lakásomon Péterfia u. 2. sz. mély tisztelettel Alföldy Károly okl. táncztanító.

* **Az osztály sorsjáték** 3-ik húzása f. hó 10. 11. 12. eszközöltük. 5000 szám lesz kisorsolva 898 ezer korona értékben, a következő számokat ajánlom megvételre: 1455. 1457. 13997. 76564. 3157. 77971. 43824. 43665. 84900. 87350. 90461. 99899. 65283. 65945. 66700. 3158. 3715. 4294. 4324. 4632. 9737. 9749. 8583. 8599. 17932. 17938. 32653. 32659. 36548. 37376. 37381. 66701. 66705. 37400. 38680. 38681. 39093. 39094. 39095. 39096. 39097. 39108. 39109. 39110. 50434. 50442. 50445. 64555. 64792. 64793. 64794. 66728. 92204. 93698. tisztelettel **Schwartz Daniel** dohanyzó eszköz különlegességi üzletben, a Bika alatt.

* **Pertőző betegségek ellen,** melyek legnagyobb az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Kristály“ Szt-Lukaes fürdői hegyi forrás a jelen számunkban megjelenő hirdetésére.

CSARNOK.

Magda.

Regény egy kötetben.

Írta: Sipos Béla.

(Folytatás.)

32.

Kehidai megjegyzése elrontotta a Déri jökedvét.

— Hogy mondjon le erről a szerencsétlen házasságról, a mely reá nézve végzetes lesz? Különös beszéd. Miért forcirozza az öreg ezt a kérdést?

Legjőnban megütődött azonban Kehidai azon kijelentésén, hogy tudomása van Magda székvári vendégszerepléséről. Hogy lehet ez? Tegnap egész nap együtt volt Magdával, ma is beszélt vele hosszasan, s nem érintette a dolgot egy szóval sem. De mégis igaznak kell lenni, hiszen Kehidai honnan tudta volna meg?

Alig várta, hogy szabadulhasson a színházból. Kocsiba ült s egyenesen Magda lakására hajtatott. Felment az emeletre. Csengett jó felőráig, míg a szóbalány kijött.

— Hol a kisasszony?
— Színházba ment.
— Itthon fog vacsorálni?
— Nem. Azt mondta, hogy csak 11 óra után jön haza.
— Egyedül ment el?
— Egyedül.

Lejött Magda lakásáról, ismét kocsiba ült s a színház melletti vendégőbe hajtatott. Az étterem zúfóráig tele volt. Kehidai len hőség uralgott a teremben, a szivarfüst vas-tag retegekben gomolygott, — átláthatatlanná tette a levegőt.

Nagy munkájába került, míg megtalálta Magdat.

A terem felső szüleleiben ült egy pejhedző bajusú fiatal szőke fiúval. Mikor észreverte, hogy Deri keresi, inteni kezdett feleje kendőjével.

— Ide ide Pali!

A mint az a-ztalhoz ért, Magda nevetve szólította meg.

— Mit gondol, ki ez a fiatal gavallér, a kivel ilyen vidáman vacsorázom.

— Fogamam sincs róla.

— Nos, hat az őc em! Ma délután érkezett Szekvarról, mo dhatom nagy meglepetést és örömet szerzett vele.

H-nem mit szol hozzá, ugy-e csinos fiú?
— Most tette le az érettségi vizsgát — jelesen.

És hogy megmutassa, mennyire örül a fiú megérkezésének, magához vonta, s birtelen megcsókolta.

Déri nevetni kezdett a fiú azonban rettenetesen elszégyelte magát.

— De Magda mit csinálsz, Ennyi ember előtt csokolódnai. Azt fogják gondolni hogy...

— Éjh mit törődöm én azzal. Csakhogy végre itt vagy, s itt maradsz.

Volt a kis epizódban valami megható, ezt Déri is érezte, ugy holy rögtön elkomolyodott. Megis csak jó szíve van ennek a lánynek — gondolta magában. Ha olyan lenne, mint a többi, bizony nem sokat törődne ezzel a kis szőke fiúval, a ki végtelen igénytelen megjelenésével, vidékies szabásu kabátjával az első pillanatban rokonszenves lett előtte.

Folyt. köv.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 4 fillér.

Beszédfigyatókosak

(dadogó, hebegő) tanítását elvállalja az arra képesített Teleki utczi fitanító Ókrös Istvan. 1.

Irodai munkákra ajánlkozik egy négy

gymnaziumot és szaktanfolyamot végzett jó írásu fiatal ember. 301. Czim a kiadóhivatalban. 2.

Butorozott szoba a főpiacon, —

szépen berendezve kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3.

Utitárs, ki hajlandó volna 2 hónapra

külföldre, de különösen Párisba menni, kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 4.

2 Zala-Drill sorvető-gép, teljesen

jó karban, feltűnő olcsón eladó Klein Jakab gépraktárosnál, főpacz, főtrafik udvar. 5.

Fiatal ember szép írásban oktatást

óhajtana venni. Czim a kiadóhivatalban. 6.

Nyomdai munkákra felvétetik egy 15—16 éves leány Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. 7.

Polgári leány és fiú iskolakra előkészít Szentjóbó Kálmán Csap u. 11. sz. 8.

A „KRISTÁLY“ Szt. Lukacsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium- és magnesium-hydrocarbonatos ásványvíznek minősítendő.

Kapható Debreczenben: Geréby Fülöp utóda, C-ának József, Kornhoffer József, Rickl József, Zelmos, Czeglédi Józsefné, Szabó Zsigmond, Kontsek Géza, Hirsch Ferencz, Felegyházi János, Göcsey István, Tóth Kálmán, Róth Antai, Mayer József, Leidenfrost G., Bekés Emil, Bán László, Varay János és Varay József jól felszerelt fűszer, csemege és ásványvíz kereskedésében.

Schneider-féle Páfrány-tokocskák, (Galandósolhajtó.)
Millió embernek e szor visszaadta teljes egészségét!
Kik galandferegben és gyomorhajban szenvednek.

Védjegy. Pántlikagiliszta fejestől,

a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállással mellet a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményeért jótállást nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagiliszta féreg nincs is jelen. Az életkor megjelölendő. **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 fnt postai utánvétellel vagy 3.50 előre való beküldésével. **A pántlikagiliszta tünetei a következők:** Az arcz halványsárga, hágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emésztetlenség, étvágytalanság felváltva mohó étvágygyal, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemés, a test megtagadása, gyomorsav, gyomorbég, gyakori felbűfögés, bégörés, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuró, szívó fájdalmak és szúrások a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendtelenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való hajlam, életuntáság és a halál óhajtása.

Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF** gyógyszerésznél, Resiozán, Fő-utca 49. (Délmagyarország.)

Kufeké-féle gyermektisztje

Magyarország, Auszria, Németország, sat. legelső hozzáértői ajánlják Legjobb és legalcsóbb táplálkozás egészséges és belbeteg gyermekeknek Kapható minden gyógyszerárban drogueriában és a gyárnál R.KUFEKE, WIEN, VI/2

A hatvan-utcai kertben
896 □ öl

S Z Ö L L Ő

és a hatvan-utcai országút vo-
nalába eső, külön kapuval bíró
3149 □ öl

Luczernás
olcsón eladó.

Felvilágosítást ad a csősz.

TARTOS SZAGTALAN AZONNAL SZARAD
Eredeti üvegekben 1 frt 20 kr. Valódi csak üvegekben ezen fekete-ye-
mest masolatával VALÓDI

Christoph-Lak
A LEGJOBB MAZALÓ ANYAG A PADLÓKRA

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is
használtassanak, mivel a kellemetlen szag és
a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestéknek
és az olajnak sajátja, elterültek. Emellett a
használat olyan egyszerű, hogy kiki maga végez-
heti a mázolást. A palló nedves tárgyval feltöl-
tülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell
különböztetni:

színezett szobapalló-fénymáz

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak
az olajfesték fűdi be a pallót s egyúttal fényt is
ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pal-
lóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázo-
lást stb.; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad.
Különösen parketres olajfestékekkel bemázolt egészen
új pallókra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fedi el a famustrát.
Postacsomag, körülbelül 35 négyzetméter
(két középnyagú szobára való) 5 frt. 90 kr. vagy
9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban
ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamá-
zolások és prospektusok ingyen és bérmentve kül-
dethetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre
s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. éve
létező gyártmányt sokféle utánozzák és hamisít-
ják s sokkal rosszabb s gyakran a csélnak meg,
nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz,

a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli
gyártója.

Debreczenben: **FÉLEGYHÁZI JÁNOS** és **GA-
NOFSZKY LAJOS**. Nagyváradon: **IS. WEISZ
BERNÁT**

Előnyösen ismert kitiünő gyártmányu
stiriai lódent

divat kelméket, fekete és kék
kelméket tartós minőségben, férfi
öltönyökre, szállit:

Kastner és Öhler cég

posztó osztálya, Grác.
Minták bérmentve. Magyar levelezés.

Tavaszi és nyári idény
1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. (frt 2.75, 3.70, 4.80 jó
hosszu, teljes uri öl- } 6.— és 6.90 jobb
tönyt (kabát, nadrág, } 7.75 finom
mellény) ad, ára csak } 8.65 finomabb
} 10.— legfinomabb

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltő,
szöveteket, turista-lódeneket, legfinomabb kamarnokat stb. stb.
küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert
posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintáit szállításért jóállás.
A magánfelek előnytel tetemesek: szöveteket közvetlenül fenti
cégétől a gyárhelyiségből rendelni.

MELOCCO PÉTER
BUDAPEST,

⊕ márvány-mozaiklap, cement-műkő, cementárugyár ⊕
betonépítési vállalat.

Központ: BUDAPEST, VI., Dévai-utca 21.

Fióktelep: Debreczen, Margit-fürdő.

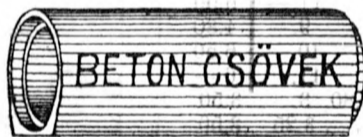
Csatornázások, Vizlecsapolási és szá-
raztételi munkálatok.

Hidak és zsilipek építése betonból.
Istálló berendezések: jászlak, bur-
kolatok comprimált portland-ce-
ment-betonból.

Műkögvártás: lábazatok, szökőkutak,
vizmedenczék.

Betonjárdák.

Portland- és román-cement és egyéb építési anyagok
RAKTÁRA.

Fióktelep: Debreczen, Margit-fürdő.

Szivattyuk MÉRLEGEK

Mindenféle csövek,
Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

I. Schwarz- W. GARVENS, Bécs I. Wallfisch-
bergrasse 6. gasse Nr. 14.

Kaphatók gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetékü zületekben, kuffuró-
vállalatoknál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegeket.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzeséplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű: fűkaszálo-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,
melyek főelőnyei: préselt aczéllemez-állvány, tégelyaczel-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztíthatlan szerkezet,

továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3¹/₂ és 4 lóerejű gőzeséplő-készleteit,
Sack-rendszerű, aczéllöntésű ekefővel ellátott ekéit, „Boni“-fele kéttengelyű eketalyigait, járgányos cséplő készleteit, szecskavágóit
és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Figyelmeztetés! Kzenel közhíré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt meg-
hatalmazásokat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból
tenát csak azok járhatnak el, akik 1900. február hó 1-én után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli
megbízás kiterjed. Nehogy a közönség tévutra vezettetsek és nehogy meynkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti öss-
kötetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

Képviselő: Márkus J. Debreczen.

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

